

УСТАВ

на Народно Читалище „Наука – 1927“
с. Долни Лом, общ. Чупрене, обл. Видин

с. Долни Лом, 2010 година

39

Народното читалище е уникално достояние на българския народ. Създадено в епохата на националното Възраждане, то има неоценим влог във формирането на българската духовност и култура, пример е на силата и непоколебимостта на националния творчески гений.

Народното читалище има историческа заслуга за съхраняването и развитието на българския език, за зараждане на театралното, музикалното, танцовото и други изкуства, за развитието на библиотечното и музейно дело, за одухотворяването на живота на народа.

Чрез своята многостранна народополезна дейност, читалището е призовано да допринася в още по-голяма степен за духовното развитие на нашето селище и община за цялостното обновление на обществото.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1: С този устав се урежда учредяването, устройството, управлението, дейността, имуществото, финансирането, издръжката и прекратяването на дейността на Народно читалище „Наука – 1927“ с. Долни Лом обл. Видин.

Чл.2: Народно читалище „Наука – 1927“ е самостоятелна, независима, самоуправляваща се културно-просветна организация на населението от с.Долни Лом. То работи на принципите на доброволността, демократизма и автономията.

Чл.3: В неговата дейност може да участват всички физически лица без ограничение на възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.4: Народно читалище „Наука – 1927“ с. Долни Лом е юридическо лице с нестопанска цел. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния съд.

Чл.5: Читалището поддържа отношения на сътрудничество и координация с държавни и общински органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия

Чл.6: Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията посочени в ЗНЧ.

Чл.7: Читалището работи във взаимоотношения и с други културни и научни институти, учебни заведения, обществени, стопански и нестопански организации, извършващи или подпомагащи културната дейност. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интересите си.

Глава втора ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.8: Основна цел и задача на Народно читалище „Наука – 1927 ”с. Долни Лом е да създава, да опазва и разпространява духовните ценности, да развива творчески способности и да задоволява културните потребности и интереси на местното население, да развива условия за общуване между хората, да подпомага и организира стопански и културни инициативи в селото и общината.

Чл.9: Читалището работи за:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в населеното място, където осъществява дейността си
2. Запазване на обычайите и традициите на българския народ
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
5. Осигуряване на достъп до информация

Чл.10: За постигане на своята цел и задача читалището извършва следните дейности:

1. Урежда и поддържа библиотеката
2. Организира празненства, чествания
3. Развива и подпомага любителското художествено творчество
4. Събира и разпространява на знания за родния край
5. Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културното наследство
6. Ателиета за народни и художествени занаяти
7. Тържествени ритуали
8. Всякакъв вид стопанска дейност, която не противоречи на ЗНЧ

Глава трета УЧРЕДЯВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО

Чл.11: Читалище могат да учредят най-малко 50 дееспособни физически лица за селата и 150-за градовете, които вземат решение на Общо събрание.

1.Общото събрание приема устава на читалището и избира неговите органи.
Уставът урежда:

- наименованието
  - седалището
  - целите
  - източниците на финансиране
  - органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения
  - начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос
2. Читалище „Наука -1927 ” е основано през 1927 година

41

3. Читалището се регистрира в Окръжния съд в съответствие с &2 от преходните и заключителни разпоредби и в МК в съответствие с чл.10 от Закона за Народните читалища

4. Всяка промяна на вписаните в съдебния регистър обстоятелства се заявяват в съда в съответствие с чл.9,ал.4 от ЗНЧ

Чл.12: Пълното наименование на читалището е Народно читалище „Наука - 1927 ”

1. Негово седалище е с. Долни Лом обл. Видин

2. Печатът на читалището е кръгъл с надпис Народно читалище „Наука -1927 ”
с. Долни Лом обл. Видин

Чл.13: Членовете на читалището могат да бъдат индивидуални, колективни, почетни, дарители

1.Индивидуални членове са български граждани. Те са действителни и спомагателни:

2.Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани

3.Спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището.Те имат право на съвещателен глас.Плащат членски внос в намален размер-0,5% от приетата такса.

4. Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалищата, подпомагат дейностите, подържането и обогатяването на материалната база и имат право на един глас в общото събрание. Колективните членове могат да бъдат:

1. професионални организации

2. стопански организации

3. търговски дружества

4. кооперации и сдружения

5. културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи,учебни заведения

5. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги за развитието на читалището.

Чл.14: Действителните и почетни членове на читалището имат право:

1. Да избират и да бъдат избирани в ръководните му органи

2. Да участват в обсъждането на всички въпроси, свързани с дейността на читалището

3. Да получават информация за работата на ръководните му органи

4. Всички членове на читалището да ползват неговата база с предимство

5.

Чл.15: Членовете на читалището са длъжни:

1. Да спазват този устав

2. Да плащат определения от този устав членски внос

3. Да пазят и обогатяват читалищното имущество

4. Да участват активно в живота на читалището

5. Да не уронват доброто име на читалище „Наука – 1927 ”

Глава четвърта УПРАВЛЕНИЕ

Чл.16: Ръководни органи на Народно читалище „Наука – 1927“ са неговото Общо събрание, читалищно настоятелството и проверителна комисия.

Чл.17: Върховен орган на читалището е Общото събрание. То се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.18: Общото събрание:

1. Изменя и допълва устава
2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и председателя
3. Приема вътрешните актове, необходими за организацията на дейността на читалището
4. Изключва членове на читалището
5. Определя основни насоки на дейността на читалището
6. Взема решения за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение
7. Приема бюджета на читалището
8. Приема годишния отчет до 31 март на следващата година
9. Определя размера на членския внос
10. Отменя решения на органите на читалището
11. Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината
12. Взема решение за прекратяване на читалището
13. Взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.19: Събрания:

1. Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно.

2. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена

3. Покана за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часът и подпись или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена покана за събранието.

4. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

5. Решенията по чл. 18, ал. 1, т. 1, 4, 10, 11, 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

6. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

7. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

8. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалище на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.20: Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от 5/ пет/ члена избрани за срок до 3 години. Същите да нямат роднински връзки по права и сребърна линия до четвърта степен.

Настоятелството:

1. Свиква общо събрание и изпълнява взетите от него решения

2. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджета на читалището и утвърждава щата му

3. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището

4. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

5. Взема решения относно изпълняването на програмата и приетия годишен бюджет

6. Взема решения за назначаване на щатния и хонорования персонал и за определяне на хонорарите им и трудови възнаграждения

7. Приема годишните планове за работа на читалището и програмите на отделните колективи

8. Взема решение за сдружаване на читалището с изключение на решения свързани по чл.14, ал.1, т.6 от ЗНЧ

9. Решава въпросите за създаване и закриване на колективи за художествено творчество, школи, курсове и други

10. Взема решение за стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на недвижимо имущество, за отдаване на имущество под наем или аренда, за определяне размера на таксите, наемите, арендните вноски, за образуване и управление на целеви фондове, в т. ч. и в изпълнение на дарение

11. Решава въпросите за откриване и закриване на допълнителни дейности, в т. ч. и стопански, за учредяване и прекратяване на търговски и гражданска дружества и за участие в такива, свързани с дейността на читалището

12. Взема решения за моралното и материалното стимулиране и поощряване на читалищни членове и дейци, работещи в читалището

Настоятелството взема решение с мнозинство повече от половината на членовете си.

Чл.21: Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общо събрание за срок от 3 години.

Председателят:

1. Организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание

2. Представлява читалището

3. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание

5. Сключва и прекратява договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа решение на настоятелството. Сключва и прекратява трудовия договор със секретаря въз основа на решение на Настоятелството и контролира работата му по текущата дейност. Изготвя длъжностната му характеристика.

Чл. 22: Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета

2. Организира текущата основна и допълнителна дейност

3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал

4. Представлява читалището заедно и поотделно с Председателя

Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и по сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл.23: Проверителната комисия се състои най-малко от трима членове, избрани за срок до 3 години.

1. Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудово правни отношения с читалището или са роднини на членове, на настоятелството, на председателя и секретаря на читалището по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

2. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

3. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата

4. Комисията взема решения с мнозинство повече от половината

Чл.24: Когато поради смърт, трайна физическа невъзможност или подаване на оставка, Председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си, или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в чл.20, чл.21, чл.23, в срок от два месеца Общото събрание избира нов Председател или попълва състава на съответния орган

Чл.25: Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.26: Членовете на настоятелството, включително председателят и секретарят, подават декларация за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на съответното читалище.

Глава пета ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ

Чл.27: Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими имоти, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти

Чл.28: Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползваното имущество

Чл.29: Читалищата набират средства от следните източници:

1. Членски внос
2. Културно просветна и информационна дейност
3. Субсидия от държавния и общинските бюджети
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество
5. Дарения и завещания
6. Други приходи, включително от стопанска дейност

Чл.30: Единният читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници собствени и от субсидии

Чл.31: Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях

Чл.32: Недвижимото и движимо имущество, собственост на читалищата, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови право отношения.

Чл.33: Читалищното настоятелство изготвя годишен отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

1. Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представят в общината, на чиято територия се намира читалището в срок до 31 март на следващата година

Чл.34: Председателят на читалището на територията на общината ежегодно в срок до 10 ноември представят на Кмета предложени за своята дейност през следващата година

1. Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишната програма за развитие на читалищната дейност в общината

2. Програмата по ал.1 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината

3. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на Общината и Общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.2 и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

4. Докладите по ал.3 на читалищата на територията на една община се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища-вносители на докладите

Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и под законовите документи

Глава шеста ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл.35: Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание или на Окръжен съд

Чл.36: Окръжния съд постановява решение за прекратяване на читалището, ако:

1. Дейността му противоречи на Закона на народните читалища, Устава и добрие нрави

2. Имуществото му не се използва според целите на читалището и при трайна невъзможност читалището да действа

3. Налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години, в тези случаи министъра на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалище

4. Не е учредено по законния ред

5. Е обявено в несъстоятелност.

6. Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

7. Прекратяване на читалището по искане на прокурора се вписва служебно

8. За неурядени в ЗНЧ случаи се прилага Законът за юридически лица с нестопанска цел

Глава седма ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има име Народно читалище „Наука-1927“

2. Читалището има кръгъл печат, надпис Народно читалище „Наука – 1927“ с.Долни Лом, обл. Видин

3. Празник на читалището е през месец декември – месецът през, който е създадено.

